

A miniszterelnök a magyar-bolgár szövetség céljáról és jövőjéről.

(Saját tudósítónktól.) Szombaton délből alakult meg Budapesten a képviselőház delegációs termében a magyar országos bizottság a bolgár vöröskereszt támogatására. A megalakulást gróf Tisza István miniszterelnök vezette, aki az ülés megnyitása után a következő nagyérdeklődéssel beszédet mondott:

— Tisztelt hölgyeim és uraim! Bulgáriának harcbalépése a mi oldalunkon nagyjelentőségű, örvendetes esemény, de bizonyára nem meglepetés. Nem meglepetés miránk nézve, akik a bolgár nemzetet, a bolgár nemzet erős szabadságszeretétét, fajszeretétét és helyes politikai érzékét ismerjük. (Ugy van! Ugy van!)

Hiszen azok az események, amelyek oly nagybecsülést és olyan meleg rokonszenvet ébresztettek a magyar nemzetben a bolgár nemzet iránt, visszanyulnak a bolgár függetlenségnek hogy úgy mondjam bölcsőjébe. Alig élt egyméhány évet a külön állami létét visszanyert bolgár nemzet, máris komoly veszély fenyegette szabadságát a felszabadító részéről és az a minden veszéllyel dacoló férfias elhatározás, amellyel Bulgária akkor megvédte a saját szabad, független elhatározását, azt hiszem, a magyar közvélemény előtt biztosította örökre azt a pie esztált, a melyre a bolgár nemzetet a magyar közvélemény azóta állandóan helyezte. (Ugy van! Ugy van!)

És mindaz, ami azóta történt, megerősíthette a becsülésnek és rokonszenvnek szálait. Csak természetes tehát, hogy a bolgár nemzetnek a körülötte folyó nagy világháborúban itt van a helye, Szerbia ellenségeinek oldalán, itt van a helye, annak a nagyhatalomnak oldalán, amely a maga történelmi hivatását a balkáni népek szabadságának és függetlenségének biztosításában keresi. (Ugy van! Ugy van!)

És a bolgár nemzet nem volna az a nemzeti önmérettől és nagyravágyástól áthatott nép, ha nem csatlakozott volna hozzánk olyankor, amidőn még kiveheti részét a döntő küzdelemből, amidőn saját vérével hozzájárulhat a szerb szolgátság alatt nyögő testvéreinek felszabadításához (Ugy van! Tetszés), a Balkán állandó rendjének megoldásához. (Élénk helyeslés.)

A megoldás alapvonalait a két közép-európai nagyhatalom külpolitikájának következetes alapiránya adja meg. Ha bárki kétségben lehetett volna, épen ez a világháború és épen azok az események, amelyek a Balkán-félszigeten a legutolsó hónapokban és hetekben lefolytak, bizonyíthatják azt, hogy a balkán népek szabadságának és függetlenségének ki az igazi barátja. A mi győzelmünk a Balkánon annak az irányzatnak a bukását és megtörését jelenti, amely a balkáni népeket és államokat nagyhatalmak idegen céljainak szolgálatába kívánja rendelni. (Élénk helyeslés.) A balkán problémájának az a megoldása, amelyet mi képviselünk, a velünk barátságban és békében élni akaró balkán népek természetes egyensúlyán és valódi függetlenségén felépülő állandó szabadságnak és békének boldog korszaka.

Nagy és fényes jövő vár Bulgáriára a mi szövetségünkben, de ez a nagy és fényes jövő nem fenyeget senkit, nem veszélyeztet

senki másnak függetlenségét, nem rejt magában veszedelmet másra, csak ellenségeinkre nézve. A mi veszedelmünk súlyát ellenségeink és nem a velünk barátságban élni akaró semleges kis nemzetek érzik meg.

A helyzetnek ez a helyes felismerése hozta a mi szövetségünkbe már a testvér török nemzetet s ugyanez a helyes gondolat egyesíti velünk Bulgáriát. Fiaink a harctéren már is kezét fogtak egymással és a szó szoros értelmében vállvetett küzdelemben mennek a biztos győzelem útján. Ennek a kézfogásnak meg kell történnie az egész magyar társadalom részéről is. Meg kell történnie azzal, hogy részt vegyünk a bolgár nemzet törekvéseinek támogatásában a humanizmus, a jótékonyosság, a háború iszonyainak enyhítésére irányuló tevékenység terén. Ezért voltam bátor kezdeményezni a mai értekezletet. Ezért fordulok az értekezlet mélyen tisztelt tagjaihoz azzal a kéréssel, hogy a bolgár Vöröskereszt támogatása céljából nagybizottsággá alakulni és szervezkedni méltóztassanak.

A miniszterelnök beszéde után gróf Apponyi Albert és Pancse Dorev bolgár főkonzul beszélt, majd megalakították a nagybizottságot.

A fuvardijak maximálása.

(Saját tudósítónktól.) Sorra kerül mindenki. A mesterséges árdragítás letörésére a kormány és a helyi hatóságok is egyre erélyesebb rendszabályokat léptetnek életbe. A törvény minél teljesebb szigorának alkalmazásával hihetőleg sikerülni fog megküzdenni az összes árdragítókkal. A fuvardijakkal is sokan zsarolnak nagy előszeretettel. Ép azért dr. Szalay József főkapitány szombaton délután értekezletet tartott, amelyen a tulmagas fuvardijak maximálásáról volt szó. Az értekezleten fuvarosok és szállítók jelentek meg, akik panaszkodtak ugyan, hogy nekik is nagy nehézségeik vannak, azt azonban mégis kénytelenek voltak elismerni, hogy a mai árak tulmagasak. A magas fuvardijak ügyében a főkapitány Villax Béla következő beadványát olvasta fel az egybegyűlteknél:

Nagyságos polgármester ur! Egy közérdekű ügyre bátorodom nagyságod becses figyelmét föl hívni, nevezetesen a tüzelőanyagok fuvarozásának és beraktározásának ügyére. Az e téren tapasztalható visszaállások, noha igen sok kis egzisztenciát, egyedül fizetésére utalt kishivatalnokot érzékenyen sújtának, mindaddig kikerültek a hatóság egyébként sok téren tapasztalt jóakaratu figyelmét. A fa- és szénfuvarosok ugyanis, kik ipariüzemüket szintén iparendély alapján folytatják, oly magas árakat követelnek és szednek, melyek nincsenek arányban sem teljesítményük értékével, sem a másnemű fuvarosok, pl. bérkocsisok díjszabásával, sem pedig a budapesti árakkal. Míg Budapesten a józsefvárosi, vagy nyugati pályaudvarról a belvárosig a szén házhoz fuvarozása és beraktározása métermázsánként egy koronába kerül, ugyanazért a teljesítményért Szegeden fuvardij fejében egy koronát, azonkívül a behordásért, ha erre egyáltalán vállalkozó akad, még 20–30 fillért fizetünk. Emellett még a fuvaroztató kénytelen kosarat is adni a behordáshoz, mert sem a fuvarosnak, sem a szénhordó embernek kosara nincsen, míg Budapesten a fuvaros tartozik erről is gondoskodni. Már pedig, ha a budapesti és szegedi fuvaros megélhetési viszonyait össze-

hasonlítjuk, a mérleg kétségkívül az utóbbi javára billen. A fuvaronkint Szegeden követelt legcsekélyebb illeték egyfogatunál hat korona, kétfogatunál tíz korona. Ezen alul senki sem vállalkozik, mert kevesen lévén a fuvarosok, összebeszélés alapján önkényesen diktálják az árakat. Ezzel szemben egy bérkocsis, a kinek beruházása mégis csak költségesebb a fuvarosénál, egyfogatuért 1 korona 60 fillért, kétfogatuért 2 korona 10 fillért kap a pályaudvarra ki vagy onnan való beszállításért, tehát csak négy, illetve öt külön menet után jut akkora keresethez, mint amennyit a fuvaros egyetlen menetelért kiszípoloz.

Ezután néhány zsarolási esetet sorol fel a beadvány, majd felhívja a polgármester figyelmét arra, hogy mint sikerült az élelmiszeruzsorsót, az árak maximálása folytán mérsékelni, úgy a fuvarosok tulkapását is hasonlóképpen mérsékelni lehetne, ha a teljesítményük nem egyedül a fuvaros önkénye, hanem a bérkocsisok mintájára hatóságilag megállapított díjtételek szerint díjaztatnék. A beadványozó célszerűnek vélné, ha a köztisztasági telep fogatait is felhasználnák fuvarozásra.

Az értekezletre meghívott fuvarosok és szállítók előadták, hogy a fuvardijak megdrágulását a takarmány beszerzésének nehézsége és a napszámnak megdrágulása okozza. A napszám ma 8–10–12 koronába kerül és még örülniök kell, ha egyáltalán embert tudnak kapni. A 150 koronás fuvar — melyről a napokban egy rendőrbírói ítélet kapcsán írtunk — ők is magasnak találják.

Papp Ferenc tüzoltó parancsnok bejelentette, hogy a köztisztasági telepről négy kocsi és öt pár lovat tud vasárnap és hétfőn a hurcolkodáshoz a közönség rendelkezésére bocsátani a tarifa feléért.

Az értekezleten végül elhatározták, hogy takarmányt kérnek a minisztertől és orosz foglyokat a munkaerő pótlására. Ha ez meglesz, akkor fog következni a fuvardijak maximálása.

Ngugaton nines lényeges esemény.

Berlin, október 30. A nagy főhadiszállás jelenti: A nyugati hadszíntéren lényeges esemény nem volt.

Legtöbb hadvezetőség.

(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Fűtőszén, diókoksz, aprított tűzifa
legolcsóbb beszerzési forrása
Viederker Pál
Szeged, Tisza L.-körút 87.
Telefon 13-16. Kovácsszén és faszén napi áron kapható.

Olesó husneműek:
1 kg. leveshus K 3-40
friss kocsonyahus, csülök, füle-farka, préselt tepertő, marhahús levesnek és paprikásnak, levescsont, valamint kolbász- és szalámi- naponta reggel 7 óráig d. u. 3 óráig kicsinyben kapható
Szalámigyár, Felsőfűtőszapart 12—14.

A Délmagyarország telefonjai
Szerkesztőség 305.
Kiadóhivatal 81.